

Hoger
Algemeen
Voortgezet
Onderwijs

1 Regels voor de beoordeling

Het werk van de kandidaten wordt beoordeeld met inachtneming van de artikelen 41 en 42 van het eindexamenbesluit VWO/HAVO/MAVO/VBO. Voorts heeft de CEVO op grond van artikel 39 van dit Besluit de Regeling beoordeling centraal examen vastgesteld (CEVO-94-427 van september 1994) en bekendgemaakt in het Gele Katern van Uitleg, nr. 22a van 28 september 1994.

Voor de beoordeling zijn de volgende passages van de artikelen 41 en 42 van het Eindexamenbesluit van belang:

1 De directeur doet het gemaakte werk met een exemplaar van de opgaven en het procesverbaal van het examen toekomen aan de examinerator. Deze kijkt het werk na en zendt het met zijn beoordeling aan de directeur. De examinerator past bij zijn beoordeling de normen en de regels voor het toekennen van scorepunten toe die zijn gegeven door de CEVO.

2 De directeur doet de van de examinerator ontvangen stukken met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, het procesverbaal en de regels voor het bepalen van de cijfers onverwijld aan de gecommitteerde toekomen.

3 De gecommitteerde beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past bij zijn beoordeling de normen en de regels voor het toekennen van scorepunten toe die zijn gegeven door de CEVO.

4 De examinerator en de gecommitteerde stellen in onderling overleg het aantal scorepunten voor het centraal examen vast.

5 Komen zij daarbij niet tot overeenstemming, dan wordt het aantal scorepunten bepaald op het rekenkundig gemiddelde van het door ieder van hen voorgestelde aantal scorepunten, zo nodig naar boven afgerond.

2 Algemene regels

Voor de beoordeling van het examenwerk zijn de volgende bepalingen uit de CEVO-regeling van toepassing:

1 De examinerator vermeldt op een lijst de namen en/of nummers van de kandidaten, het aan iedere kandidaat voor iedere vraag toegekende aantal scorepunten en het totaal aantal scorepunten van iedere kandidaat.

2 Voor het antwoord op een vraag worden door de examinerator en door de gecommitteerde scorepunten toegekend in overeenstemming met het antwoordmodel.

Scorepunten zijn de getallen 0, 1, 2, ..., n, waarbij n het maximaal te behalen aantal scorepunten voor een vraag is. Andere scorepunten die geen gehele getallen zijn, of een score minder dan 0 punten, zijn niet geoorloofd.

3 Scorepunten worden toegekend met inachtneming van de volgende regels:

3.1 indien een vraag volledig juist is beantwoord, wordt het maximaal te behalen aantal scorepunten toegekend;

3.2 indien een vraag gedeeltelijk juist is beantwoord, wordt een deel van de te behalen scorepunten toegekend in overeenstemming met het antwoordmodel;

3.3 indien een antwoord op een open vraag niet in het antwoordmodel voorkomt en dit antwoord op grond van aantoonbare, vakinhoudelijke argumenten als juist of gedeeltelijk juist aangemerkt kan worden, moeten scorepunten worden toegekend naar analogie of in de geest van het antwoordmodel;

3.4 indien één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, wordt uitsluitend het eerstgegeven antwoord beoordeeld;

3.5 indien meer dan één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, worden uitsluitend de eerstgegeven antwoorden beoordeeld, tot maximaal het gevraagde aantal;

3.6 indien in een antwoord een gevraagde verklaring, uitleg of berekening ontbreekt dan wel foutief is, worden 0 scorepunten toegekend, tenzij in het antwoordmodel anders is aangegeven;

3.7 indien in het antwoordmodel verschillende mogelijkheden zijn opgenomen, gescheiden door het teken / , gelden deze mogelijkheden als verschillende formuleringen van hetzelfde antwoord;

3.8 indien in het antwoordmodel een gedeelte van het antwoord tussen haakjes staat, behoeft dit gedeelte niet in het antwoord van de kandidaat voor te komen.

4 Indien de examinerator of de gecommiteerde meent dat in een toets of in het antwoordmodel bij die toets een fout of onvolkomenheid zit, beoordeelt hij het werk van de kandidaten alsof toets en antwoordmodel juist zijn.

Hij kan de fout of onvolkomenheid mededelen aan de CEVO.

Het is niet toegestaan zelfstandig af te wijken van het antwoordmodel. Met een eventuele fout wordt bij de definitieve normering van het examen rekening gehouden.

5 Voor deze toets kunnen maximaal 90 scorepunten worden behaald. Scorepunten worden toegekend op grond van het door een kandidaat gegeven antwoord op iedere vraag. Er worden geen scorepunten vooraf gegeven.

6 Het cijfer voor het centraal examen wordt als volgt verkregen.

Eerste en tweede corrector stellen de score voor iedere kandidaat vast. Deze score wordt meegedeeld aan de directeur.

De directeur stelt het cijfer voor het centraal examen vast op basis van de regels voor omzetting van score naar cijfer (artikel 42, tweede lid, eindexamenbesluit VWO/HAVO/MAVO/VBO).

Dit cijfer kan afgelezen worden uit tabellen die beschikbaar worden gesteld. Tevens wordt er een computerprogramma verspreid waarmee voor alle scores het cijfer berekend kan worden.

3 Antwoordmodel

Antwoorden

Deel-
scores

Migratie en vervoer

Maximumscore 2

- 1 Een voorbeeld van een juiste uitleg is:
Het binnenlands migratiesaldo is nul, omdat de saldi tegenover elkaar wegvallen.

Maximumscore 1

- 2 de leeftijdsgroep 15-29 jaar

Maximumscore 2

- 3 Voorbeelden van een juiste oorzaak zijn:
- de vele hogere opleidingen in Noord- en Zuid-Holland
  - de aanwezigheid van werk

Maximumscore 2

- 4 Uit de uitleg moet blijken dat hiervoor de absolute cijfers noodzakelijk zijn en deze ontbreken in bron 1.

Maximumscore 2

- 5 Voorbeelden van juiste oorzaken zijn:
- het aantrekkelijke woonmilieu
  - de bouw van grote aantallen woningen in Flevoland

per juiste oorzaak

1

Antwoorden	Deel-scores
Maximumscore 2	
6 ☐ • Voorbeelden van een juiste demografische factor zijn: - de snelle bevolkingsgroei in Latijns-Amerika - kettingmigratie	<u>1</u>
• Een voorbeeld van een juiste economische factor is: het gebrek aan werk in de Latijns-Amerikaanse landen / veel werkgelegenheid in de VS	<u>1</u>
Maximumscore 1	
7 ☐ de zwarte bevolking	
Maximumscore 2	
8 ☐ Uit de argumentatie moet blijken dat de Hispanics op de (laaggeschoolde) arbeidsmarkt een bedreiging vormen voor de (ook laaggeschoolde) zwarte bevolking.	
Maximumscore 2	
9 ☐ Uit de verklaring moet blijken dat New York een veel groter aantal inwoners heeft dan New Mexico.	
Maximumscore 1	
10 ☐ 1970-1980	
Maximumscore 2	
11 ☐ Voorbeelden van juiste verklaringen zijn: • sterke suburbanisatie • welvaartsstijging en daarmee gepaard gaande uitbreiding van het autobezit/autogebruik	
per juiste verklaring	<u>1</u>
Maximumscore 2	
12 ☐ groeikernenbeleid	
Maximumscore 2	
13 ☐ In de groeikernen is weinig werkgelegenheid waardoor veel inwoners elders moeten werken.	
Maximumscore 2	
14 ☐ Voorbeelden van juiste oorzaken zijn: • In de Randstad was al veel verkeer, dus relatief geringere groei. • In de Randstad wordt meer gebruikgemaakt van het openbaar vervoer.	
per juiste oorzaak	<u>1</u>
<i>Opmerking</i> <i>Antwoorden beredeneerd vanuit het gebied ten oosten van de denkbeeldige lijn mogen ook goedgekeurd worden.</i>	
Maximumscore 2	
15 ☐ Voorbeelden van juiste oorzaken zijn: • De (ernstigste) files bevinden zich niet op geplande HSL-routes. • De HSL-verbindingen zijn niet bedoeld voor forensenverkeer.	
per juiste oorzaak	<u>1</u>

Maximumscore 216 schema 1

ruimtelijke schaal
nationaal
<i>continentaal</i>
<i>mondiaal</i>

per juist ingevuld vakje van het schema

1**Maximumscore 3**17

ruimtelijke schaal	kaartnummer
nationaal	51e druk: 52A (met betrekking tot waterwegen) / 52e druk: 58A
continentaal	51e druk: 72A / 52e druk: 82B/82D
mondiaal	51e druk: 165/166A/166B/167C / 52e druk: 186/187C/187D/188A/188B/189C

per juist ingevuld vakje van het schema

1*Opmerking**Bij de ruimtelijke schaal 'nationaal' is 51e druk: kaart 52C / 52e druk: kaart 58C fout omdat die uitsluitend betrekking heeft op personenvervoer.***Maximumscore 1**18 mondiale schaal**Maximumscore 2**19 Op mondiale schaal komt Rotterdam op de gebruikte kaarten niet voor, maar maakt deel uit van West-Europa.**Maximumscore 2**

- 20 • vermindering van het aandeel 'weg'
- vergroting van de aandelen 'rail' en 'binnenvaart'

11**Maximumscore 2**21 massagoederen**Het Nederlandse landschap - natuurlijke en menselijke factoren (toegepast op het rivierkleilandschap en het zandlandschap)****Maximumscore 2**

- 22 A: oeverwal
B: rivierdijk
C: uiterwaard
D: kom

Indien 4 antwoorden juist

2

Indien 3 of 2 antwoorden juist

1

Indien 1 antwoord juist

0

Maximumscore 2

- 23 Uit de uitleg moet blijken dat de dwarsdijken de dorpen moesten beschermen tegen het water dat uit bovenstroomse gebieden afkomstig was.

Opmerking

Antwoorden die te algemeen zijn gesteld, zijn fout.

Maximumscore 2

- 24 Voorbeelden van juiste verschillen zijn:
- Oeverwallen liggen hoger dan kommen.
  - Oeverwallen bestaan uit grover materiaal dan kommen.
  - Oeverwallen zijn droger dan kommen.

per juist verschil

1

Opmerking

Een antwoord als: "oeverwallen liggen dicht bij de rivier", is goed.

Maximumscore 2

- 25 Voorbeelden van juiste inrichtingselementen zijn:
- dijken
  - wegen
  - nederzettingen
  - boomgaarden
  - akkers

per juist inrichtingselement

1

Maximumscore 2

- 26 Een voorbeeld van een juiste benaming is:
- Oude Rijnstrang
  - Oude Rijn

Maximumscore 2

- 27 Uit het antwoord moet blijken dat het zwembad een wiel is, ontstaan door een vroegere dijkdoorbraak.

Maximumscore 2

- 28 Het regelen van de waterstand van Nederrijn en Lek (ten behoeve van de scheepvaart).

Maximumscore 2

- 29 Voorbeelden van een juiste functie zijn:
- de Gelderse IJssel van water voorzien
  - het IJsselmeer van zoet water voorzien

Maximumscore 1

- 30 A keileem
B (niet lemig) dekzand

Opmerking

Alleen indien beide antwoorden juist 1 punt toekennen.

Maximumscore 1

- 31 Voorbeelden van een juist argument zijn:
- Figuur A bevat te veel kleideeltjes voor dekzand.
  - Figuur A bevat te veel grove deeltjes voor dekzand.
  - Figuur A is slechter gesorteerd dan B.

Antwoorden	Deel- scores
Maximumscore 1	
32 ☐ A	
Maximumscore 1	
33 ☐ bestaat uit gemiddeld fijner materiaal	
Maximumscore 2	
34 ☐ Voorbeelden van juiste antwoorden zijn:	
• (hoog)veen	
• beekafzettingen	
• stuifzand	
per juist voorbeeld	<u>1</u>
Maximumscore 2	
35 ☐ Voorbeelden van juiste argumenten zijn:	
• Het wegenpatroon is nauwelijks veranderd.	
• De vorm van de essen is nauwelijks veranderd.	
• (De kern van) het dorp is nauwelijks veranderd.	
• De oorspronkelijke verkaveling is nauwelijks veranderd.	
per juist argument	<u>1</u>
Maximumscore 2	
36 ☐ heide, essen, groengronden	
<i>Opmerking</i>	
<i>Alleen voor deze volgorde 2 punten. Voor iedere andere volgorde 0 punten.</i>	
Maximumscore 2	
37 ☐ Uit de verklaring moet blijken dat het aantal bewoners beperkt werd door de omvang van de essen, want deze leverden voedsel.	
Maximumscore 2	
38 ☐ Uit de verklaring moet blijken dat hoe groter de heide, des te meer schapen er kunnen grazen, waardoor dankzij de grotere mestproductie de essen ook weer groter kunnen zijn.	
Maximumscore 2	
39 ☐ Uit de verklaring moet blijken dat de ondergrond van de Veluwe voornamelijk bestaat uit zand dat als een natuurlijk filter werkt.	
Frankrijk	
Maximumscore 2	
40 ☐ Hoger gelegen gebieden zijn neerslagrijker dan lager gelegen gebieden als gevolg van stuwingsregens.	
Maximumscore 2	
41 ☐ 1 = sedimentatiebekkens	<u>1</u>
3 = Hercynische massieven, afgevlakt door erosie	<u>1</u>
Maximumscore 2	
42 ☐ • aanslibbingsvlakten	<u>1</u>
• sedimentatiebekkens	<u>1</u>

Antwoorden	Deel- scores
Maximumscore 2	
43 ☐ Voorbeelden van juiste argumenten zijn:	
<ul style="list-style-type: none"> • weinig reliëf • (relatief) goede bodems • gunstige klimatologische omstandigheden / gunstig groeiseizoen 	
per juist argument	<u>1</u>
Maximumscore 1	
44 ☐ Voorbeelden van een juiste verklaring zijn:	
<ul style="list-style-type: none"> • In de Eerste Wereldoorlog sneuvelden er veel meer mannen dan vrouwen. • Vrouwen worden gemiddeld ouder dan mannen. 	
Maximumscore 1	
45 ☐ Een voorbeeld van een juiste verklaring is:	
Er was een geboortetekort ten gevolge van de Eerste Wereldoorlog (waardoor kleinere cohorten ontstonden).	
Maximumscore 1	
46 ☐ Een voorbeeld van een juiste reactie is:	
Er werd een geboortebevorderende bevolkingspolitiek gevoerd.	
Maximumscore 2	
47 ☐ Uit de verklaring moet blijken dat:	
<ul style="list-style-type: none"> • Noord-Afrikanen hoofdzakelijk arbeiders zijn en dus een laag inkomen hebben • mensen met een laag inkomen zich (met name in een stad als Parijs) alleen kleine, goedkope woningen kunnen veroorloven die in het noordoosten van Parijs beschikbaar zijn 	<u>1</u>
	<u>1</u>
Maximumscore 1	
48 ☐ De werkgelegenheid in de dienstensector is toegenomen.	
Maximumscore 1	
49 ☐ De groei van de dienstensector heeft de arbeidsparticipatie van vrouwen (veel meer) doen toenemen (dan die van mannen).	
Maximumscore 2	
50 ☐ B = Lorraine	<u>1</u>
C = Nord-Pas-de-Calais	<u>1</u>
Maximumscore 2	
51 ☐ A = steenkool	<u>1</u>
D = ijzererts	<u>1</u>

Einde